

## POSUDEK OPONENTA DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno studenta:	JUDr. Aneta Vondráčková
Téma práce:	Perspektivy harmonizace přímých daní důchodového typu v Evropské unii
Rozsah práce:	200 stran vlastního textu (211 normostran)
Datum odevzdání práce:	8. 9. 2016

Autorka si jako téma své disertační práce zvolila problematiku na pomezí práva evropského a práva finančního s přesahy do ekonomie, konkrétně otázky harmonizace daní z příjmů na úrovni Evropské unie a perspektiv vývoje v této oblasti. Jedná se o téma málo zpracovávané a s ohledem například na v současnosti často zmiňované otázky míry zdanění nadnárodních obchodních společností v Evropské unii též o téma vysoce aktuální. S ohledem na omezené zpracování tématu v tuzemské literatuře představuje předkládaná problematika oblast s poměrně velkým potenciálem pro původní výzkum autorky.

Snahy o harmonizaci přímých daní v Evropské unii probíhají už několik desetiletí bez významnějších úspěchů, zpravidla totiž narazí na rozdílné pohledy na zdanění v rámci jednotlivých členských států. Zdanění totiž odjakživa patří mezi jeden z projevů státní suverenity. Autorka se v práci mimo jiné zabývá otázkou, zda mohou na tomto vývoji něco změnit aktuální a připravovaná unijní opatření.

Pro úspěšné zpracování zvoleného tématu jsou potřebné především znalosti relevantní unijní regulace a evropského práva obecně, jakož i znalosti souvisejících mezinárodních smluv. Dále se nelze obejít bez odpovídajících znalostí daňověprávní teorie a teorie evropského práva jako takového. Z dalších oborů je vhodná znalost ekonomických souvislostí tématu. K vypracování disertační práce na toto téma je dostupný omezený okruh tuzemské odborné literatury a poměrně široký okruh odborné literatury zahraniční, další prameny jsou zastoupeny v odborných člancích a v rámci internetových zdrojů. Autorka těchto pramenů vhodně využívá. Oceňuji poměrně rozsáhlé použití nejen anglicky psané, ale též německé odborné literatury. Co se týká formy citací, podle mého názoru autorka nesprávně cituje monografie o více autorech, když uvádí jména všech spoluautorů. Správný postup je v tomto případě uvedení jména hlavního autora s dodatkem „a kol.“, případně „et al.“. U opakovaných citací těchto zdrojů, zejména po sobě těsně následujících, bych preferoval použití zkrácené citační formule, nikoliv opisování celého názvu díla. Autorka v předposledním odstavci úvodu práce vymezuje vědecké metody, se kterými hodlá

pracovat. Lze konstatovat, že při tvorbě práce byly tyto metody (analyticko-syntetická, deskriptivní a komparativní) skutečně využity.

Z hlediska formálního práce obsahuje, kromě povinných formálních náležitostí, úvodu a závěru, celkem 8 věcných kapitol, které se dále vnitřně člení na dílčí podkapitoly několika úrovní. Každá z kapitol obsahuje shrnutí dílčích závěrů autorky ke zkoumané problematice, což přispívá k přehlednosti a čtivosti práce. Práce je graficky přehledně a ústrojně zpracována, neobsahuje tabulky ani grafy, což však není na škodu práce. Jazyková i stylistická úroveň práce je dobrá, překlepy a typografické nedostatky se objevují v přijatelné míře. Systematické členění práce je odpovídající, autorka vhodně postupuje od obecného ke zvláštnímu. Ke zvážení dávám, pro účely publikace práce, možné spojení kapitol č. 3 a č. 4, když kapitola č. 4 zkoumá jeden z institutů unijního práva ve vztahu k harmonizaci jako takové.

Předkládaná disertační práce je zaměřena na aktuální, náročné, z hlediska teorie a též praxe významné téma. Práci lze doporučit k publikaci. Autorka v rámci předkládaného tématu postupně provádí analýzu institutů harmonizace jako takové, harmonizace v oblasti jednotlivých daní se zaměřením na přímé daně důchodového typu – tedy daně z příjmů. V rámci práce autorka reaguje na historii, současnost a v souladu s názvem práce též na perspektivy dalšího vývoje analyzované oblasti, přičemž formuluje původní a v některých případech též poměrně kritické a z určitého pohledu snad i kontroverzní závěry, které jsou však věcně podloženy provedenou analýzou. Autorka též uvádí praktické příklady z analyzovaného tématu.

Za diskutabilní považuji autorčin závěr v kapitole 9.4 práce, kdy negativně hodnotí posun motivace Evropské unie v harmonizaci daní čistě směrem k zabránění daňovým únikům. Na této snaze Evropské unie lze najít i pozitivní aspekty. Z hlediska formálního považuji práci za přehlednou a logicky strukturovanou. Práce naplňuje požadavky kladené na disertační práce, když prokazuje autorčinu obeznámenost s tématem a samostatnost při jeho vědeckém zpracování. Předkládaná práce představuje původní výstup autorčina samostatného výzkumu. Systémem Theses.cz nebyl nalezen žádný dokument se shodou převyšující 5 %.

Níže uvádím některé otázky, které by mohly sloužit jako náměty k diskusi při obhajobě této práce.

1. Mohla by autorka v rámci obhajoby práce sdělit svůj názor na aktuální přístup ke zdanění nadnárodních obchodních korporací v Evropské unii?

2. Autorka se v předkládané práci věnuje vymezené oblasti harmonizace daňového práva hmotného. Dochází na unijní úrovni také k harmonizaci, případně snahám o harmonizaci daňového práva procesního? Považovala by autorka takovou harmonizaci za vhodnou?

Celkově pak mohu uzavřít, že předkládanou disertační práci **doporučuji k obhajobě** před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.

V Praze, dne 3. 10. 2016

---

prof. JUDr. Milan Bakeš, DrSc.  
oponent disertační práce

## POSUDEK OPONENTA DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno studenta:	JUDr. Aneta Vondráčková
Téma práce:	Perspektivy harmonizace přímých daní důchodového typu v Evropské unii
Rozsah práce:	200 stran vlastního textu (211 normostran)
Datum odevzdání práce:	8. 9. 2016

Autorka si jako téma své disertační práce zvolila problematiku na pomezí práva evropského a práva finančního s přesahy do ekonomie, konkrétně otázky harmonizace daní z příjmů na úrovni Evropské unie a perspektiv vývoje v této oblasti. Jedná se o téma málo zpracovávané a s ohledem například na v současnosti často zmiňované otázky míry zdanění nadnárodních obchodních společností v Evropské unii též o téma vysoce aktuální. S ohledem na omezené zpracování tématu v tuzemské literatuře představuje předkládaná problematika oblast s poměrně velkým potenciálem pro původní výzkum autorky.

Snahy o harmonizaci přímých daní v Evropské unii probíhají už několik desetiletí bez významnějších úspěchů, zpravidla totiž narazí na rozdílné pohledy na zdanění v rámci jednotlivých členských států. Zdanění totiž odjakživa patří mezi jeden z projevů státní suverenity. Autorka se v práci mimo jiné zabývá otázkou, zda mohou na tomto vývoji něco změnit aktuální a připravovaná unijní opatření.

Pro úspěšné zpracování zvoleného tématu jsou potřebné především znalosti relevantní unijní regulace a evropského práva obecně, jakož i znalosti souvisejících mezinárodních smluv. Dále se nelze obejít bez odpovídajících znalostí daňověprávní teorie a teorie evropského práva jako takového. Z dalších oborů je vhodná znalost ekonomických souvislostí tématu. K vypracování disertační práce na toto téma je dostupný omezený okruh tuzemské odborné literatury a poměrně široký okruh odborné literatury zahraniční, další prameny jsou zastoupeny v odborných člancích a v rámci internetových zdrojů. Autorka těchto pramenů vhodně využívá. Oceňuji poměrně rozsáhlé použití nejen anglicky psané, ale též německé odborné literatury. Co se týká formy citací, podle mého názoru autorka nesprávně cituje monografie o více autorech, když uvádí jména všech spoluautorů. Správný postup je v tomto případě uvedení jména hlavního autora s dodatkem „a kol.“, případně „et al.“. U opakovaných citací týchž zdrojů, zejména po sobě těsně následujících, bych preferoval použití zkrácené citační formule, nikoliv opisování celého názvu díla. Autorka v předposledním odstavci úvodu práce vymezuje vědecké metody, se kterými hodlá

pracovat. Lze konstatovat, že při tvorbě práce byly tyto metody (analyticko-syntetická, deskriptivní a komparativní) skutečně využity.

Z hlediska formálního práce obsahuje, kromě povinných formálních náležitostí, úvodu a závěru, celkem 8 věcných kapitol, které se dále vnitřně člení na dílčí podkapitoly několika úrovní. Každá z kapitol obsahuje shrnutí dílčích závěrů autorky ke zkoumané problematice, což přispívá k přehlednosti a čtivosti práce. Práce je graficky přehledně a ústrojně zpracována, neobsahuje tabulky ani grafy, což však není na škodu práce. Jazyková i stylistická úroveň práce je dobrá, překlepy a typografické nedostatky se objevují v přijatelné míře. Systematické členění práce je odpovídající, autorka vhodně postupuje od obecného ke zvláštnímu. Ke zvážení dávám, pro účely publikace práce, možné spojení kapitol č. 3 a č. 4, když kapitola č. 4 zkoumá jeden z institutů unijního práva ve vztahu k harmonizaci jako takové.

Předkládaná disertační práce je zaměřena na aktuální, náročné, z hlediska teorie a též praxe významné téma. Práci lze doporučit k publikaci. Autorka v rámci předkládaného tématu postupně provádí analýzu institutů harmonizace jako takové, harmonizace v oblasti jednotlivých daní se zaměřením na přímé daně důchodového typu – tedy daně z příjmů. V rámci práce autorka reaguje na historii, současnost a v souladu s názvem práce též na perspektivy dalšího vývoje analyzované oblasti, přičemž formuluje původní a v některých případech též poměrně kritické a z určitého pohledu snad i kontroverzní závěry, které jsou však věcně podloženy provedenou analýzou. Autorka též uvádí praktické příklady z analyzovaného tématu.

Za diskutabilní považuji autorčin závěr v kapitole 9.4 práce, kdy negativně hodnotí posun motivace Evropské unie v harmonizaci daní čistě směrem k zabránění daňovým únikům. Na této snaze Evropské unie lze najít i pozitivní aspekty. Z hlediska formálního považuji práci za přehlednou a logicky strukturovanou. Práce naplňuje požadavky kladené na disertační práce, když prokazuje autorčinu obeznámenost s tématem a samostatnost při jeho vědeckém zpracování. Předkládaná práce představuje původní výstup autorčina samostatného výzkumu. Systémem Theses.cz nebyl nalezen žádný dokument se shodou převyšující 5 %.

Níže uvádím některé otázky, které by mohly sloužit jako náměty k diskusi při obhajobě této práce.

1. Mohla by autorka v rámci obhajoby práce sdělit svůj názor na aktuální přístup ke zdanění nadnárodních obchodních korporací v Evropské unii?

2. Autorka se v předkládané práci věnuje vymezené oblasti harmonizace daňového práva hmotného. Dochází na unijní úrovni také k harmonizaci, případně snahám o harmonizaci daňového práva procesního? Považovala by autorka takovou harmonizaci za vhodnou?

Celkově pak mohu uzavřít, že předkládanou disertační práci **doporučuji k obhajobě** před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.

V Praze, dne 3. 10. 2016

---

prof. JUDr. Milan Bakeš, DrSc.  
oponent disertační práce